

Oponentský posudek k bakalářské práci Zdeňky Kolářové „Jezuitská kolej v Klatovech jako ukázka jezuitského školství v Čechách v době baroka“.

Rozsahem práce a přístupem k tématu překračuje autorka rámec pouhé bakalářské práce, odpovídá téměř požadavkům, kladeným na diplomovou práci magisterskou. Práce sestává ze dvou dílů. První část představuje obecně Tovaryšstvo Ježíšovo a principy jezuitské pedagogiky, druhá část jedná o historii klatovské koleje. V úvodu a závěru se dovídáme, co je cílem celé práce, totiž opravit stereotypy výkladu českého baroka jako doby „temna“. K bohatému přehledu literatury je připojena zajímavá fotografická dokumentace klatovské koleje, pořízená samou autorkou.

Na rozdíl od pečlivě vypracované druhé části je první díl jazykově nedbale psaný (ve spěchu?), plný překlepů a někdy i hrubých gramatických chyb. Práce však svědčí o schopnosti autorky věnovat se vědecké práci a zaslouží si proto několik rad a pokynů pro její budoucí akademickou činnost.

1. První díl jednající obecně o Tovaryšstvu zabíhá do podrobností, které už nemají žádný vztah k vlastnímu tématu jezuitské výchovné práce v Klatovech. Stává se z něj samostatné pojednání na úkor tématické jednoty bakalářské práce.
2. Autorka se musí učit lépe rozlišovat mezi tím, co je podstatné a co je okrajové. Na př.: první odstavec na str. 17, který uvádí „základní kameny TJ“, je směs podstatných, periferních i mylných informací, čerpaných zčásti ze sekundární literatury, zčásti uváděných bez udání pramene.
3. Autorka občas cituje primární prameny nepřímo ze sekundární literatury, jindy zase cituje primární pramen, ale text je ve skutečnosti sekundární parafrází (srv. str. 31, „citát“ z exerciční knížky).
4. V druhé části, jednající o Klatovech, autorka a priori předpokládá, že byly věrně aplikovány principy jezuitské výchovy, místo aby přímo z pramenů dokládala, co se tam dělo ve skutečnosti.
5. Pojednání o Klatovech obsahuje dva podrobné biografické medailonky o českých jezuitěch ze 17. století (Albert Chanovský, Bohuslav Balbín), které se jen zčásti dotýkají vlastního tématu, jímž je přece jezuitské školství.
6. Líčení jezuitské pedagogiky je panegyrické, chybí kritický odstup. Dobové námitky proti jezuitům se odbývají poznámkou, že „jezuité jsou taky jen lidé“ a pod. Objektívni výklad je přerušován parenetickými výlety do současnosti.
7. Nakonec by měla autorka opravit v anglickém resumé zmatek v užívání označení „chapter“.

Při ústní zkoušce by autorka mohla poukázat na vliv, který měl na jezuitskou pedagogiku studijní pobyt Ignácův v Paříži. Dále by mohla shrnout v souvislosti, čím její práce konkrétně přispívá k opravě stereotypů o době barokního „temna“.

Pochvalu zasluhuje autorčina píle, s jakou se ponořila do zkoumání klatovských archiválií. S ohledem na to, že se jedná o začátečnickou bakalářskou práci, navrhuji hodnocení jako „velmi dobře“ (B).

V Praze, 16. února 2006

Prof. PhDr. Ludvík Armbruster TJ